

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Sacrorvm Ritvvm, Sev Commentaria In Rvbricas Missalis, Et Breviarii Romani.

In quibus origo cuiusque Ritus, causae historicae, vel mysticae, ex maiorum ingenio, Theoria, Praxis, obligatio, & exquisitus vsus, additis opportune Decretis omnibus S. Rituum Congreg. quàm breuissimè explicantur.

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1647

De defectibus dispositionis corporis. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9500

primo absoluendi inchoatum iam sacrificium, ut perficiatur. Item necessitas alterius in periculo mortis existentis, pro quo communicando facienda est Missa. Item, si omittendo Missam, scandalum oriretur; dico scandalum, non autem quaedam admiratio populi, quae ex *Corduba q. 142. citante alios*, non sufficit. Item, quando tenetur ex officio facere sacrum, quam causam praesertim indicat Tridentinum. Necessitas igitur attendatur, non commoditas, ex *Suar. ibid. sect. 4.*

Inopia vero Confessoris dicitur esse, quando verè non adest, qui absoluerit a peccato mortali possit, quo reus est Sacerdos celebraturus; vel longius abest, quam adiri commodè queat. Item, quando etiam si adsit Confessor, timetur vere de eo quod ob non seruatum sigillum, aut aliam ob causam graue damnum sequeretur celebratio. ita *Sylu. verbo Confessio 1. §. 2.* tamen confiteatur alia peccata, tacito tatum eo, in quo est periculum: ita *Maiores. 4. dist. 17. quest. 5. & Nauar. ca. 7. n. 6.* Sicut etiam idè facere debet, si reseruatum casu habet, neque adire potest Episcopum, neque obtinere absolutionem.

Porro contritionem esse necessariam omnes fatentur ex *Tri. supra cit. ibi: sibi contritus videatur.*

Quid autem agendum erit ante consecrationem? si ante inchoatam Missam recorderetur se esse in peccato, confiteatur, etiam si oporteat exui sacris vestibus, *Scot. d. 9. q. 1.* quia sacra actio non est incapta, citra scandalum intellige, ut etiam infrequentibus, si Missa est inchoata, & facile potest Confessor accedere ad Altare, fiat, *Bonau. 4. d. 13. Siluest. V. Euchar. 2. qu. 6.* quia illa pars Missae est extrinseca sacrificio, & potest interrumpi, sicut per Concionem, oblationem populi, &c.

At *S. Thom. quest. 83. articulo 6. ad secundum* dicit, tutius esse relinquere Missam, maxime in casu excommunicationis (quem sequitur Rubrica) ubi tamen indicat, non esse praecipuum, sed consilium, deserere inceptam Missam, dicit: *tutius esse: & Sanctus Bonaventura supra* negat, deserendam esse Missam, negatque teneri Sacerdotem discedere ab Altari, ut confiteatur. Debet autem, cum primum poterit, confiteri, ex *Concilio Tridentino loco citato.*

De defectibus dispositionis corporis. IX.

1 **S**I quis non est ieiunus post medium noctem, etiam post sumptionem solius a qua, vel alterius potus, aut cibi, per modum etiam medicinae, & in quantumcumque parua quantitate, non potest communicare, nec celebrare.

Est Doctrina *S. Thomae 3. parte quest. 80. art. 8. ad 4. ex Conc. Africano capit. 8. Carth. 3. cap. 29. & cap. 48.* ubi asseritur, in Concilio Niceno fuisse hanc eandem consuetudinem sumendi Eucharistiam, ante omnem cibum confirmatam: non aiunt, institutam: quia manat ab Apostolis. *Clemens Epist. 2.* dicit se a *S. Petro* hoc

accepisse, neque vero etiam ut detur viaticum aegrotis, poterit non ieiunus celebrare: contra *Maiores. Ar. cap. 30. & Suar. sect. 5. lege Suar. disp. 68. sect. 3. & 4.* De quavis minima quantitate cibi, aut potus expressè loquitur *Concilium Tolet. 7. cap. 2.* imò & de papyro traiecto, & eiecto docet *idem Suar. ibid.*

2 **S**i autem ante mediam noctem cibum aut potum sumpserit, etiam si postmodum non dormierit, nec sit digestus, non peccat: sed ob perturbationem mentis, ex qua deuotio tollitur, consilium aliquando abstinendum.

Hæc *S. Thom. ibidem ad 5.*

3 **S**i reliquia cibi remanentes in ore transglutiantur, non impediunt Communionem, cum non transglutiantur per modum cibi, sed per modum salinae. Idem dicendum.

endum, si lauando os, deglutiatur Stilla aqua prater intentionem.

Ita *S. Thom. ibidem ad 4.* qui vult, quantitatem vini vel aquæ esse valde paruum, vt permisceatur saluq; inseparabiliter. vnde in Rubrica, *stilla aqua* nominatur. notat *Suar. sect. 4.* necessarium esse, vt manducatio præcesserit mediam noctem. nam si aduertat Sacerdos post mediam noctem habere in ore reliquias cibi, & eas ex certa scientia deglutiatur, violat ieiunium nature necessarium ad communionem, ex *Palud. 4. dist. 8. art. 2. n. 21.* expuantur igitur potius, quam traiciantur.

Duo tamen non ieiuno Sacerdoti conceduntur. Primum, vt possit sumere particulas, siue à se, siue ab alio consecratis, si nequeant conseruari, sine maiori

irreuerentia: quia ieiunium est ad reuerentiam, sine præiudicio maioris irreuerentia; & præsertim, si timeatur incurfus hostium. *Bonac. cum alijs disp. 4. quæst. 6. par. 2.* qui etiam addit, quod licet multo tempore se detinuerit Sacerdos in distribuenda Eucharistia, potest adhuc tamen reliquis fumere, & vasa purificare, si distribuatur coniunctim cum Missa; Alterum est ad supplendum sacrificium; de quo mox dicemus *tit. 10. nu. 3.* * concedit *Toletus lib. 2. c. 1. nu. 2.* celebrationem illi qui omnino immemor cibi sumpti aut potus recordatur deinde post cõsecrationem, se non esse ieiunum, ac etiam ante consecrationem, scandalum imminet.

4 *Si plures Missas in vna die celebret, vt in Natiuitate Domini, in vnaquaque Missa abluat digitos in aliquo vase mundo, & in vltima tantum percipiat purificationem.*

Prohibemur de celebr. *Miss. capit. ex parte,* ab Innocent. III. in priori Missa iumere Calicis abluitionem, quamuis non sumi solet ob nutritionem, sed ob reuerentiam Sacramenti. quare, si in prima Missa sumitur ablutio, imò aqua per errorem pro vino cõsecrata, si angitur ieiunium, & alia Missa celebrari non potest.

* Nota ea verba. *in aliquo vase mundo,* non in calice Missæ, ne vinum abluitionis

fit deinde materia consecrationis. Ceterum ipsamet ablutio digitorum, si non sumatur a celebrante in tertia Missa, sumi debet ab alio, qui sit ieiunus ob reuerentiam fragmentorum, quæ fortasse ibi sunt corrupta, vel in Sacrarium fundenda erit, quod etiam nota pro ablutio digitorum quæ fit in ordinaria communione populi extra Missam.

5 *Si præcesserit pollutio nocturna, quæ causata fuerit ex præcedenti cogitatione, quæ sit peccatum mortale, vel euenerit propter nimiam crapulam, abstinendum est à communione & celebratione, nisi aliud Confessario videatur. Si dubium est, an in præcedenti cogitatione fuerit peccatum mortale, consulitur abstinendum, extra tamen casum necessitatis. Si autem certum est, non fuisse in illa cogitatione peccatum mortale, vel nullam fuisse cogitationem, sed euenisse ex naturali causa, aut ex diabolica illusionem, potest communicare & celebrare, nisi, ex illa corporis commotione tanta euenerit perturbatio mentis, ut abstinendum videatur.*

Est *Sancti Th. 3. part. quæst. 80. artic. 7.* qui ferè totum hausit ex *S. Gregorio in Epistola ad August. Anglorum Episc.*

Sed pollutio etiam voluntaria per cõfessionem purgata non impedit, nisi ob congruentiam.

De defectibus in ministerio ipso occurrentibus. X.

1 **P**ossunt etiam defectus occurrere in ministerio ipso, si aliquid ex requisitis ad illud desit: vt si celebretur in loco non sacro, vel non deputato ab Episcopo, vel

L 4 in